

Játékban és tanulásban is együtt a hittanosok

Fiatalok, igazi közösségben

A karácsonyi készülődés a hittanos közösségben elképzelhetetlen játék nélkül

Fotó: Karnok Csaba

A szegedi belvárosi plébánia csaknem száz ifjúsági hittanosa egyedülálló módon egyetlen közösséget alkot, a középiskolások és az egyetemisták ismerik egymást.

Zsibong az élet péntekenként a szeged-belvárosi plébánia hittantermében: a közösségi összejövetelek kora délután kezdődnek és az éjszakába nyúlnak. Több csoport is váltja egymást, ám a fiatalok, mint azt Sipos Attila hittanártól megtudtuk, egyetlen közösséghez tartoznak. Ez a katolikus egyház gyakorlatában is egyedülálló „formáció” a hittanár és Kondé Lajos plébános közös ötlete volt, de a fiatalok lelkesedése is kellett hozzá.

A karácsony előtti napokban még élénkebb a közösségi élet, hiszen a játékok és beszélgetések mellett adventi szolgálatra, zenés oratóriumra is készülnek. Egy-egy csoportban húszan-harmincan is összejönnek, de a csapatok között átjárás is lehetséges. A próba vé-

geztével rögtönzött csocsóbajnokság kezdődik, és méteres halomban áll az „óriásjenga”, a statikai érzéket kívánó játék.

– Több mint egy éve tagja vagyok a dóm hittanosaiból álló közösségnek, és az összejövetelek nagyon fontosak voltak az életemben – mondta a szegedi középiskolás Szabó Tamás. – Jó, hogy a vallási értékek iránt nyitott fiatalok egymásra találhatnak. Vannak kirándulásaink, nyári táborozásaink is, és életre szóló barátságok is kötődnek itt.

Sárkány Balázs különösen azt tartja jónak, hogy nemcsak a templomban, hanem azonkívül is segítik egymást a fiatalok: a Biblia tanításának megfelelően „hordozzák egymás terheit” a tanulásban, sőt a magán- és érzelmi életükben is.

– Én még új vagyok itt, de igazán otthon érzem magam – számolt be néhány hónapos tapasztalatairól a szintén szegedi Szabó Réka. – Nagyon jó, hogy minden társamhoz

bátran fordulhatok, ha bármi lelki baj gyötör, és viszont: én is szívesen meghallgatom a többiekét, és ha tudok, segítek. Eleinte a nem hívó barátaim kissé csodabogárnak tartottak, hogy egy hittanos közösségbe járok, de elhívtam őket, és többen itt ragadtak.

Sipos Attila büszkén vezet körbe a három helyiségen, ami péntek este tele van ifjakkal. Úgy véli: óriási éhség van a mai tinédzserekben igazi közösségek iránt, ezért népszerűek a dóm csoportjai.

– A beszélgetésekben aktuális kérdésekkel foglalkozunk, tartottunk egy párkapcsolati témájú „pár-sulit” is, ami igen népszerű volt. Filmeket is nézünk, és mindig megbeszéljük a látottakat. Az ünnepeket mi külön is megüljük, ajándékkészítő estet tartottunk, szilveszterkor pedig, úgy tervezzük, éjfélkor a dóm tornyában koccintunk 2006-ra – mondta a közösség vezetője.

Ha és...

Emlékeznek még rá? Ábel örökérvényű meséje – Tamási Áron tolla szerint – azt mondja, ha a rengetegben bódult álmában rálőtt a bokrok között ficánkoló ördögökre, egyből azonnal kettő lett. Annál jobban szaporodtak, minél vehemensebben iryani akarta. Az emberrengetegben is sokan bizonyíthatjuk ugyanezt, bódult álmom nélkül is. Bocsánat, nem akarok táborot gyűjteni magam köré ebben sem, le kell egyszerűsíteniem: magam naponta tapasztalom. Mintha a dac erősödne némelyik olvasónkban: csak azért se úgy érte, ahogy én írtam. És képes kénekvet fújni rám.

Az is ide tartozik, ami fél évszázaddal ezelőtt is itt volt, és föltehetően itt marad másik fél évszázadig is. Fiatal korában némely testi vagy lelki ficamot úgy veszt tudomásul az emberfia, hogy kicsúfolja. Bicegett valaki? A háta mögött kibicegtük. A kollégiumban is kifiguráztuk azt a szerencsétlent, aki úgy aludt, mint a tej: maga alá eresztette a vizet. A fölő ágyon. Az alsón alvó meg rémálmaiból a félrevert harang kongása verte föl, vízáradattal fenyegetve. Később a bölcsészek néminemű fensőbbiség tudata hergelőleg kötött bele a jogászok ugyancsak meglévő, sokszor a miénkél is erősebb fensőbbiségébe. Csúfoltuk őket. A teljes viszonyosság bizonyosságával is. Legálább annyi kukacgubacsot találtak ők is a mi bimbózó lelkünkben.

Miért a jogászokat hozom elő? Fejben gyöngének tartottuk, gyorstüzelővel lövöldöztünk arra, aki így tupírozta a szót: ha és amennyiben... Leginkább jogászok szájából hallottuk, és magarszállásnak tartottuk. Mi a fenének mondjátok kétszer ugyanazt? Otthon addig kergettek benneteket az asztal körül, amíg meg nem tanultátok? Nyelvtelkerészeti mellfékvenc!

Elismertük természetesen azt is, hogy nyörőre áll az az ügyvéd – legalább a pörök közönsége előtt –, aki szóvirágokból tud koszorút kötni. Az ikebana ugyan később gyűrűzött be hozzánk a virágkötők művészeteként, de a szócokrok javában virágoztak már akkor is.

Belefaradván a minap a számítógép veregetésébe, átültem a másik képernyő elé, és majdnem végignézttem a Nagy Könyv-kampány Nagy Bagolyának becézett kisöccsét. Gimnazista gyerekek vetélkedtek irodalmi jártasságban a dícsőségért, és ez is nagyon tetszett. Ott ült a bírák székében a szakma elitje, akár a fellebbviteli bíróságban a főbíró meg a segédbírák. Külön pulpitus mellett egy kicsit mókamesteri pózban ott tündökölt a játékvezető is. Bölcsészszármazékknak kellett lennie, vagy könyv közelinek mindenképpen, különben nem állta volna meg a helyét. Pózolt is legalább annyira, mint egyik-másik ügyvéd a védőbeszédében, de azt gondoltam, itt is el kell adnia magát, és megbocsátottam neki. Amikor azonban először mondta ki ezt az általunk fél évszázaddal ezelőtt már sirba kergetett ördögi szópárt – ha és amennyiben –, földlalt a hátamon a szőr. Amikor pedig másodszor is evvel tündökölt, vele álltam föl én is, és tovább veregettem a számítógépet. Mert írva vagyok, az meg verve jó.

H. D.

Exkluzív albummal köszöntik a 78 éves Mestert

Kass Triptichonja

Egy mives, gyönyörű kötetnél aligha kaphat szebb születésnap-karácsonyi ajándékot a könyvművészként is messze földön híres grafikus, Kass János, akit a szegedi Mozaik Kiadó köszönt a Triptichon című exkluzív albummal.

Karácsony második napján ünnepli 78. születésnapját Kass János Kossuth-díjas grafikusművész, Szeged díszpolgára. A nemzetközi híró képzőművész ezernyi szállal kötődik a szülővárosához. 1897-ben nagyapja építtette a legendás Kass Szállót, amely évtizedeken át Szeged szellemi, művészeti életének meghatározó centruma volt. Kass Jánost a világgazdasági válság kisgyermekként elűzte ugyan a Tisza partjáról, de léleklében sohasem szakadt el. Már világszerte elismert művész volt, amikor 1985-ben önálló galériája nyílt a Vár utcában, ahol nemcsak saját műveit, hanem a legkiválóbb kortárs alkotótársak munkáit is bemutatja.

Cambridge-ben, a Fitzwilliam Múzeumban nyolcvan grafikáját állították ki. A Shakespeare-dramák ihletésére készült teljes grafikai sorozata a Stratfordi Királyi Shakespeare Társulat Múzeumban tekinthető meg. Láthatók munkái Bathban, S vájban és különböző magánygyűjteményekben szerte a világon. Bétégei a világ minden tájára elvitték művészetét. Virtuóz technika, áradó fantázia jellemzi munkáit, s amiért oly sokan zárták szívükbe: egy

polihisztor humanizmusa sugárzik valamennyiből.

A magyar könyvkiadás elmúlt évtizedének egyik legsikeresebb vállalkozása, a Török Zoltán által vezetett, seregnyi rangos könyves díjjal kitüntetett szegedi Mozaik Kiadó most háromszáz számozott példányban, díszdobozos kivitelben exkluzív albumot jelentetett meg Kass János – Triptichon címmel. Az elsősorban gyűjtőknek szánt mives kötet a művész három nevezetes illusztráció-sorozatát tartalmazza. Madách Imre Az ember tragédiája, Bartók Béla A kékszakállú herceg vára és Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus című művéhez készült Kass-munkák sok elismerést szereztek már alkotójuknak, de ilyen szép kivitelben sohasem jelentek meg még együtt. Persze, ha egy kiadványt művészeti vezetőként az erdélyi könyvművészet és grafika nagymestere, a Munkácsy-díjas Kass János készített közel százoldalas album mellé ajándék Kass Jánosnak.

H. SZ.

A KÖNYVBEMUTATÓ

A kötet nyilvános premierjét december 28-án 16 órától a szegedi Városháza dísztermében tartják. Az album Kass János aláírásával, sorszámozva mátló előjegyzethető a Mozaik Kiadó honlapján (www.mozaik.info.hu).

A tamariska és a kabóca találkozása

Ritkaság, hogy egyetemi hallgatóknak, egyetemi előadások alapján készült jegyzet – sikerkönyvvé váljék. Márpedig A Biblia biológusszemmel című kötet sikerkönyv. A szerző, Farkas Gyula, az SZTE antropológia tanszékének vezetője újabb kiadásról gondolkodik.

„Man hu?”, kiáltottak egymásnak a pusztában vándorló zsidók annak idején, „mi az?” Az anyag, ami a csodálkozó kérdést-felkiáltást kiváltotta, a manna volt – neve is innen ered. A földön szétszórta, szabadon görgő, kristálycukorszerű anyagról az éhező vándorlók úgy hitték, a Mennyei szörja eléjük,

megmentésképpen. Holott egy, a Sínai-félszigeten gyakori tamariskusz cserje a manna forrása. Ha a kabóca megszúrja a tamariskusz hajtását, az nedvet ereszt, a nedvesség megkristályosodva a földre hull, s a szél szabadon görgeti a rengeteg, apró mannakristályt tovább. Tamariskusz – azaz tamariska – egyébként nálunk is él, sokaknak ismerős a tavasszal rózsaszínbe boruló, áthatolhatatlan szövedéket alkotó fászka.

A tömjén, melyet szintén megemlíti a Biblia, bizonyos fajok kérgének bemetszésével nyert, sárgás-vöröses anyag: gyantát, mézgat és sok illóolajat tartalmaz, hevítve fűszeres illatú gőz-

ket fejleszt. Nálunk gyerekek vadmézként ismerik az egyes fák kérgéből kicsorduló, megszilárdult, kesernyős anyagot. A kalamus – azaz kálmus – szintén szerepel a Bibliában, Indiából került a Közel-Keletre. Hatóanyaga, az acorin nevű illóolaj fűszeres, zamatos. Magyarországon is megtalálható – védett növény –, s föl-tételezik, a honfoglaló magyarok hozhatták magukkal, mások pedig a mongol terjeszkedéssel hozzák összefüggésbe itteni megjelenését.

Az állatokkal kapcsolatban szintén sok érdekességet olvashatunk. A bibliai egyszarvúról kiderül: valószínűleg olyan antilopábrázolás eredménye, ahol a

két szarv egymást eltakarta, így egynek tűnt. A „behemót” az óegyiptomi „P-che-mau” szóból kaphatta nevét, jelentése „vízi ökör”, a valóságban pedig viziló.

Milyen anyag lehetett a bíbor? A bíborcsiga főzősok kifolyt testnedve. A megfestendő gyapjúkeltmél belerakták a lébe, majd kivették, és a levegőn, oxidáció hatására, megjelent a bíborszín. Az eljárás megfelel az indigofestésnek – derül ki az Ó- és az Új-szövetséget egyaránt göröcső alá vevő kötetből, melynek ritkán felbukkanó példányait hallgatók, s nem hallgatók egymásnak adják kölcsön – a körbetartozás korántsem ritka.

F. CS.

„Szenteste anyánál, szilveszter apánál”

Variációk ünnepi gyermekelosztásra

Karácsony és környéke sokszor tortúra az elvált szülők és gyermekeik számára. Hol töltse a karácsonyt a gyerek, az anyjánál vagy az apjánál? „Kie legyen” a szenteste, kie huszonötödike, huszonhatodika, kie a szilveszter, újév?

Karácsonykor általában az egymással egyébként rossz viszonyban lévő szülők is meg tudnak egyezni arról: „hogyan osszák föl ünnepekre a gyereket” – mondja dr. Benkő Katalin. A Gyermekegészségügyi Centrum részeként működő Ifjúsági Pszichiátriai Gondozó intézet vezető főorvosa számtalan családnak segített rendezni a válás utáni konfliktusokat. A legtöbbször az a megoldás, hogy szentestét annál a szülőnél tölti a gyermek, akinél egyébként is tartózkodik – többnyire az anyá-

nál – huszonötödike az apáé, huszonhatodika a nagyszülőké. Sokszor előfordul: már huszonötödike is nagyszülő nap a gyermek számára – az apaiké, hisz az anyai nagyszülőkkel gyakrabban találkozhat – s ilyenkor az apa is jelen van, azaz nyer még egy napot. Ha már eltelt egy-két év a válás óta, és viszonylag harmonikus a szülők közti kapcsolat, a téli szünetet is elosztják, például fele-fele arányban. A szilveszter azonban az apáé. Az is sokszor előfordul: az apa befizet az új családjának, amelybe a „rég” gyermek is beleértendő, néhány napos téli üdülésre-sízésre. Ha a gyermek nagyon szeretne ezen részt venni, az anya, még ha nincs is különösebben jóban a volt férjével, ezt általában lehetővé teszi.

A szülők, ha az átlagnál erősebbek köztük az ellentétek, sokszor szakemberhez fordulnak:

adjon tanácsot, miként oldják meg az ünnepeket. – Ilyenkor én javasolni szoktam: üljön össze, apa, anya, akár a nagyszülők is, valamint a probléma oldását megkísérlő szakember egy-két órási „együttgondolkodásra”, nézzük, mi is voltaképpen a probléma? Ilyenkor előjönnek a régi, földolgozatlan sérelmek. Teljes mérvű megoldást ugyan nem sokszor eredményeznek ezek az alkalmak, bizonyos fokú helyzetjavulást azonban annál gyakrabban. Sokszor a pokok visszajelzést „most már mégis meg tudunk egyezni” – ismerteti tapasztalatait dr. Benkő Katalin. Viszont nem javasolja, hogy a szülő a gyermeke hártása a választást, mondván, döntse el ő, kinél akar karácsonyozni. Hiszen egy tíz, tizenkét, tizennégy éves gyermek számára óriási lelki teher egy ilyen döntés.

FARKAS CSABA